

Anna Skarin
Avd. för Renskötsel, HUV
Sveriges Lantbruksuniversitet

PLANERING AV VINDKRAFT I FÖRHÅLLANDE TILL RENNÄRINGEN

Forskningsprojekt inom Vindval

Planeringsverktyg för konsekvensbedömningar av storskaliga vindkraftanläggningar – effekter på tamren

Hur väljer renen betesområde?

Habitatmodeller och planeringsverktyg

Rennäringen i Sverige

51 samebyar

33 fjällsamebyar

10 skogssamebyar

8 koncessionssamebyar

Ca 250 000 renar i Sverige

50 procent av Sveriges yta –
areell näring med många
kontaktytor

Relaterat

- Baste
- Gabna
- Girjas
- Gran
- Gällivare
- Handölsdalen
- Idre
- Jiingevaerie
- Jovnevaerie
- Jåhkågaska
- Kalix
- Kall
- Korju
- Könkämä
- Laevas
- Lainiovuoma
- Liehittäjä
- Luokta-Mávas
- Malå
- Maskaure
- Mausjaure
- Mittådalen
- Muonio
- Njaarke
- Ohredahke
- Pirttijärvi
- Raedtievaerie
- Ran
- Duhtan eitta

Underlag för planer

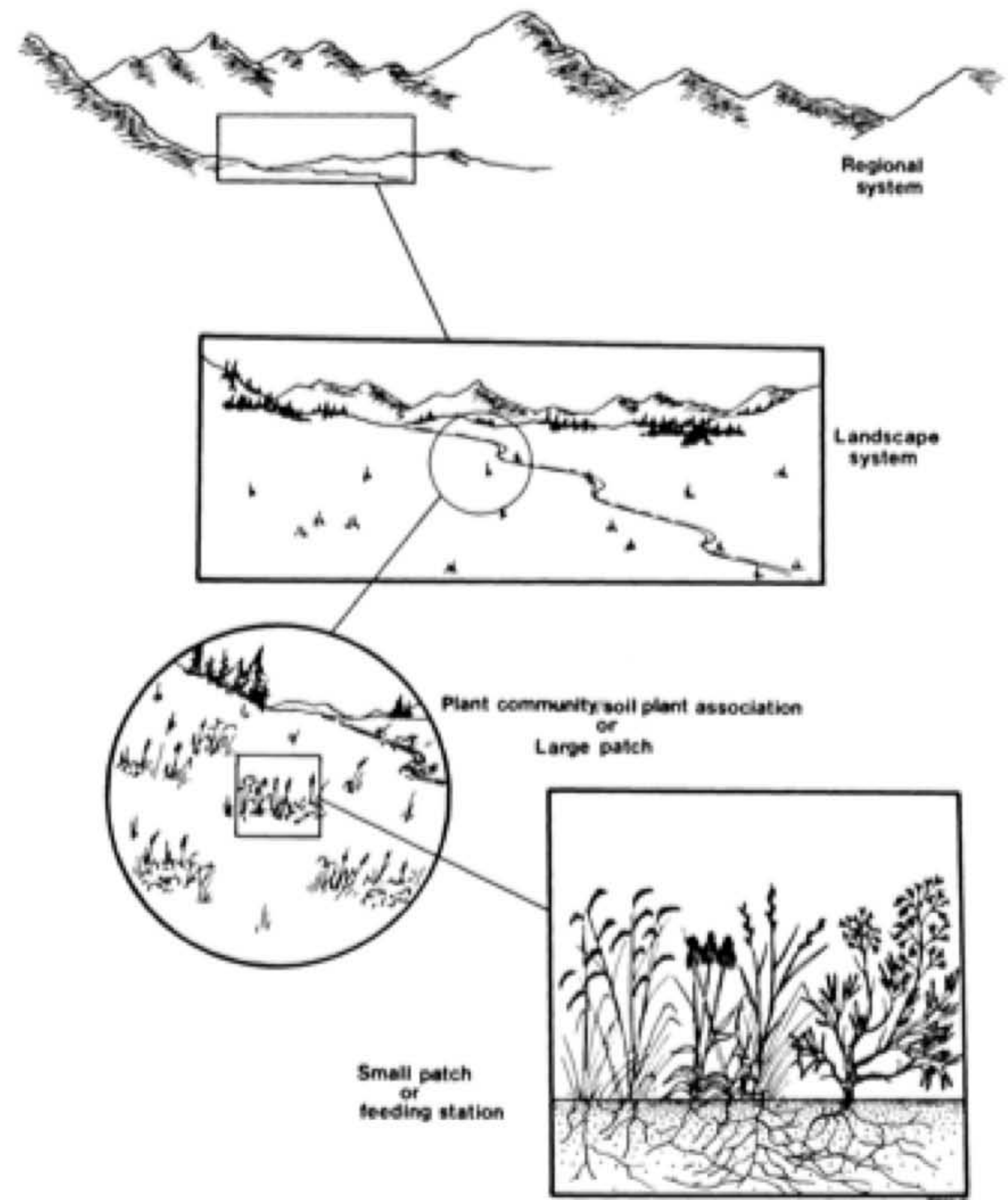
Våra nedladdningsbara kartor visar rennäringens markanvändning i Sverige på en övergripande nivå. Läs mer här

Renar - domesticerade men vilda

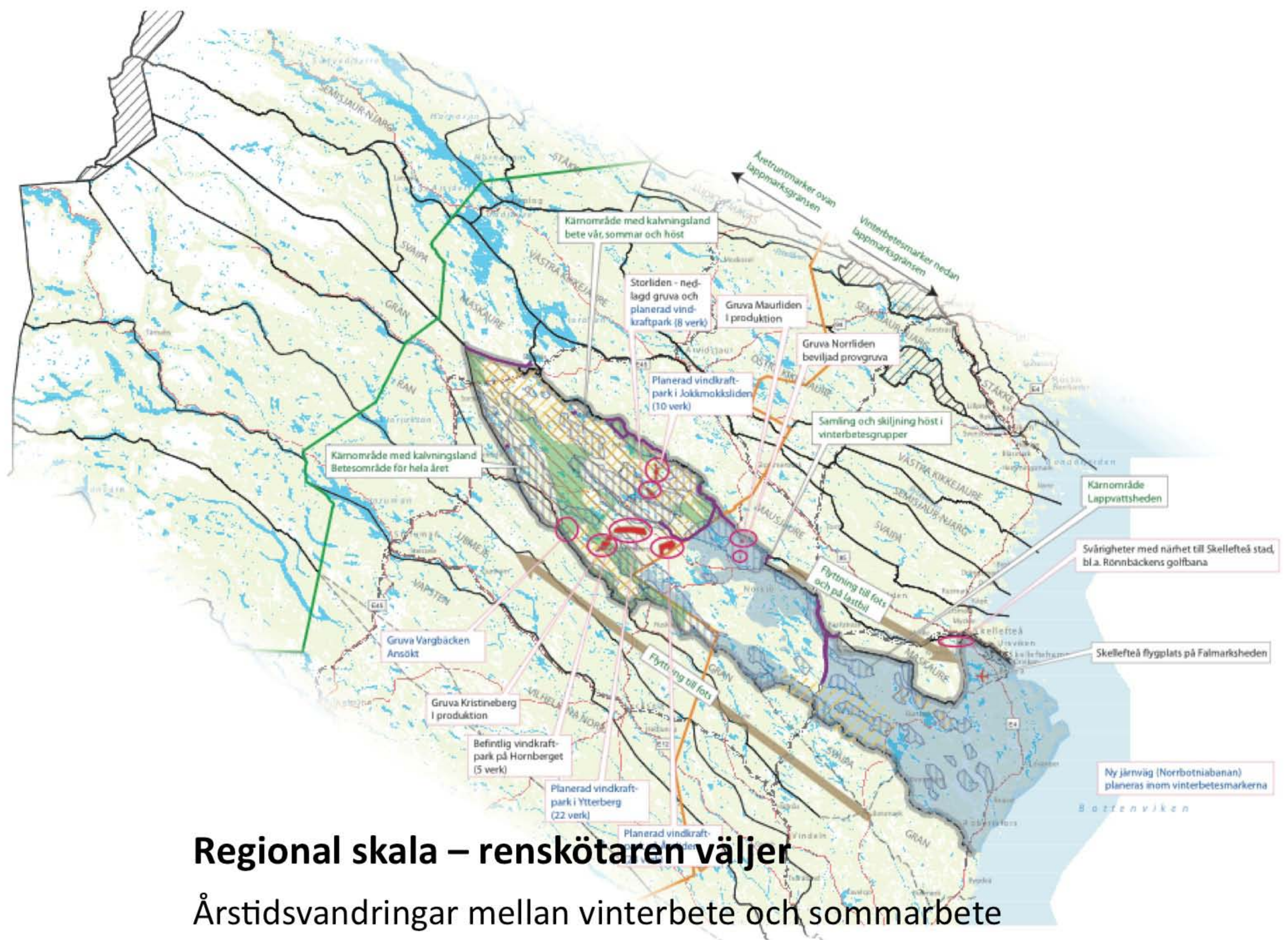
- Endast domesticerad ren i Sverige...
 - Vildren i södra Norge
- ...avlad för att kunna hanteras i renskötseln
 - Tätare flockar
 - Mer stresstålig (förmodligen inte lika flyktbenägen men måste ändå kunna uppfatta rovdjur)
- Hjordstruktur 80-90% vajor (mer störningskänsliga)
- Individuella skillnader

Stora herbivorer söker föda hierarkiskt

Renens val av betesområde kan delas in i olika skalor, baserat på antal beslut djuret tar. Olika saker påverkar djuren på de olika skalorna.

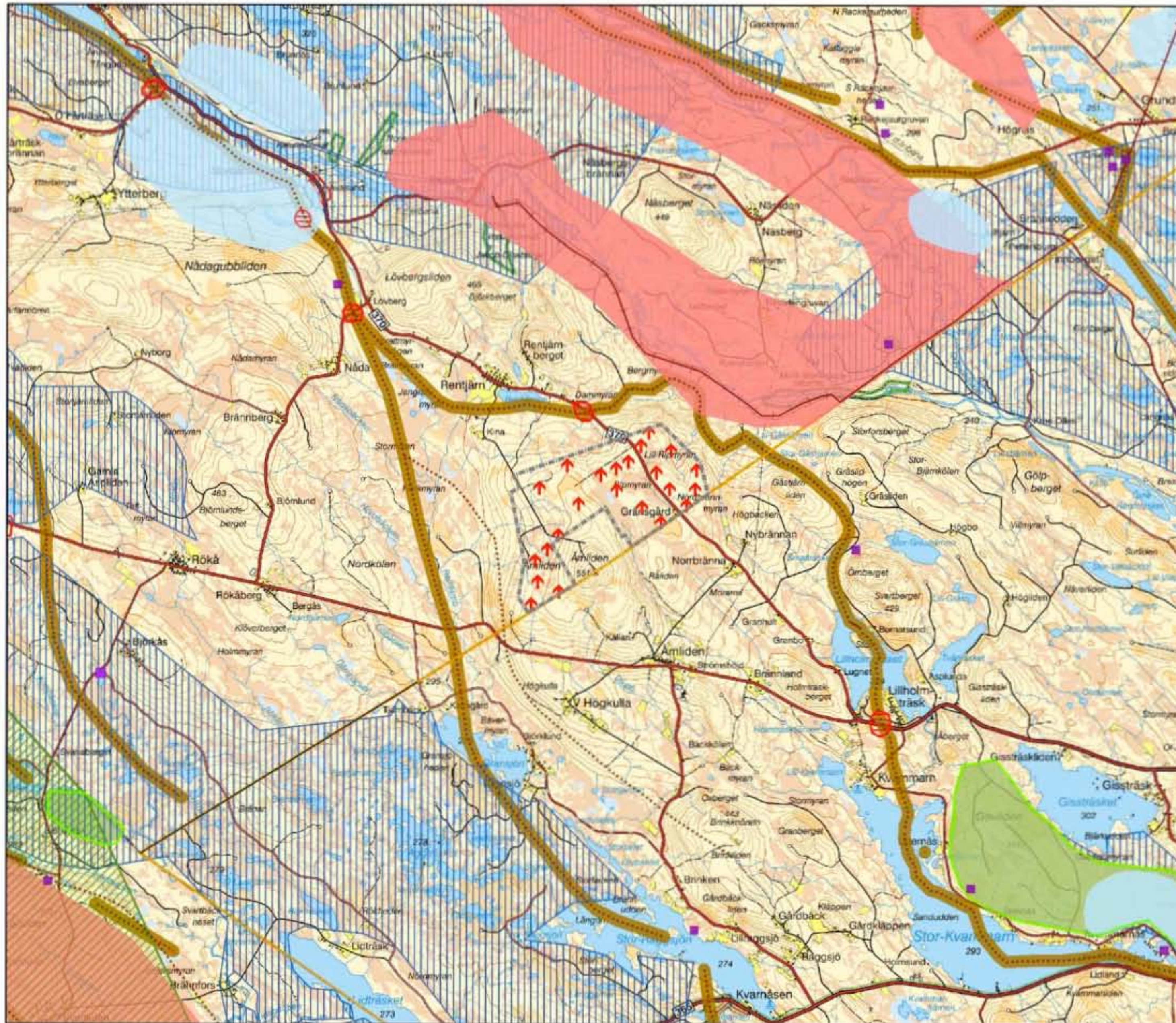
Senft et al. (1987) Large herbivore foraging and ecological hierarchies.

Regional skala – renskötaren väljer

Årstidsvandringar mellan vinterbete och sommarbete

(Bild från MKB Åmliden av Enetjärnnatur AB)

enetjärn
 Rennäringens förutsättningar
 närmast omkring
 utredningsområdet

Karta no: 30.1
 Projekt: Åmliden
 RES referens för utredningsområdet: 01905D2501-03
 RES referens för vindkraftverk: 01905D0001-02

Rennäringens nyttjande av området omkring Åmliden redovisas i form av riksintressen och andra områden som utpekats vara av särskilt intresse för rennärningen. På berget Åmliden finns inget sådant område.

 Utredningsområde
↑ Vindkraftverk
■ Anläggning
 Stängsel
 Flyttled
 Svår passage
 Rastningsområde
 Bete vid flyttning
 Trivselland
 Kalvningsland
 Samebys gräns
 Lappmarksgräns
Riksintresseområden:
 Flyttled
 Kärnområde
 Rastbete
 Svår passage

N

0 1 2 3 4 5 Km

Landskapsskala – renen väljer

Strövning mellan olika betesområden inom vinterbete eller sommarbetet

Studieområde Malå sameby

Jokkmokksliden – 10 verk

Storliden – 8 verk

Habitatval på landskapsskala inom sommarbetesområdet

Spillningsinventering

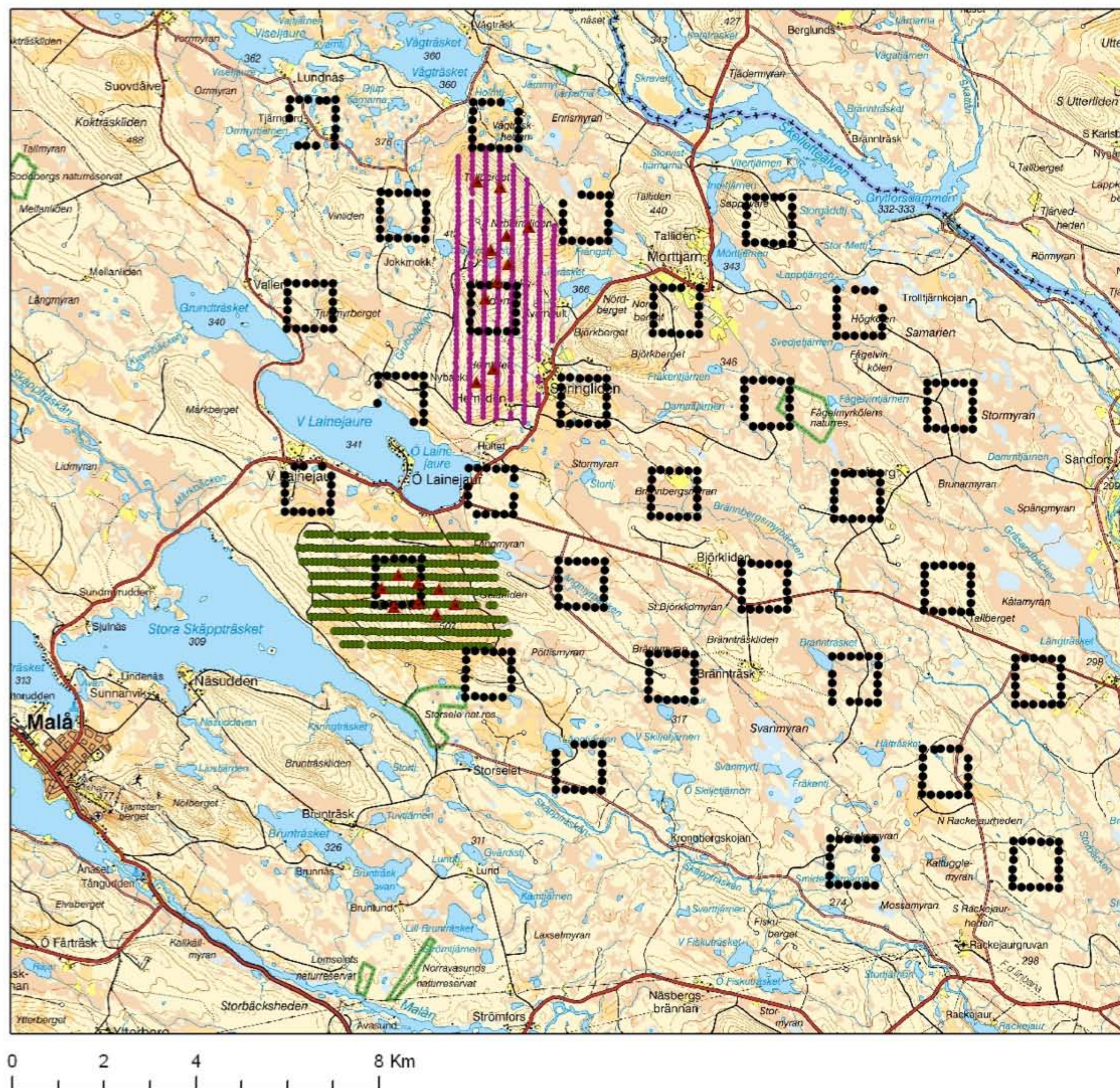
- hela hjorden (populationsnivå)
- referensområde
- intensivområden

Hemområdesanalyser med GPS-data

- individ- och populationsnivå

Aktivitetsstudier på landskapsskala

Rörelse och aktivitetsförändringar på individnivå och populationsnivå

Habitatmodeller och GIS-verktyg

- Vad bestämmer renens val av område inom landskapsskalan?
- Förutsäga renens habitatval mha
 - Topografi
 - Vegetationen
 - Vatten
 - Infrastruktur (vägar, järnvägar och vindkraft)
 - ...
- Åskådliggöra hur en vindkraftpark påverkar renarna i ett oexploaterat område.
- Kartverktyg??
- Kartor??

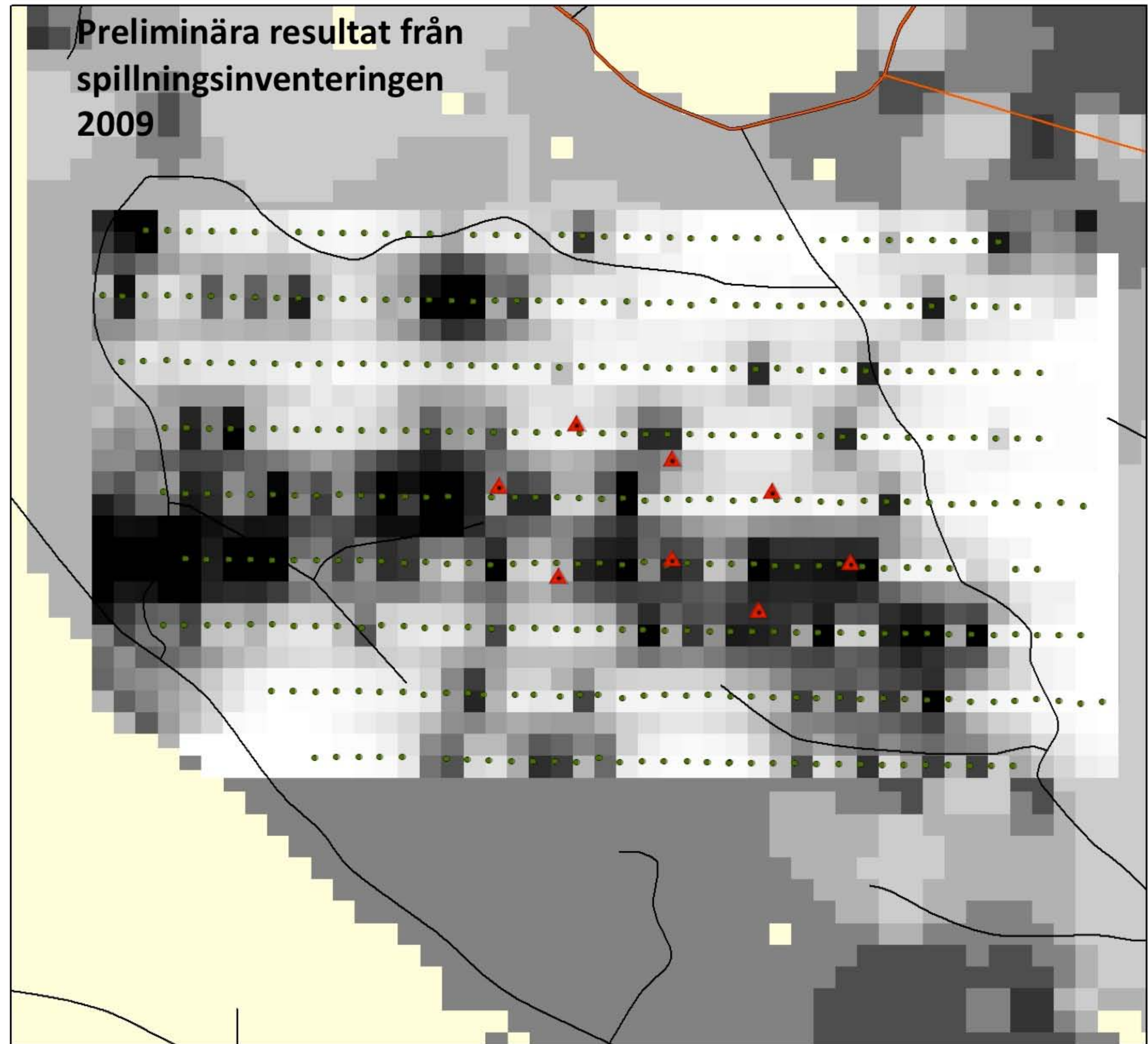

Preliminära resultat från spillningsinventeringen 2009

- ▲ Vindkraftverken
- XYStorliden_2009_3

IDW reindeer pellets

- 0 - 26
- 26 - 47
- 47 - 76
- 76 - 131
- 131 - 240
- 240 - 443

0 0,375 0,75 1,5 Km

Frågor?

Kontaktuppgifter

E-post: anna.skarin@huv.slu.se

Telefon: 018 - 67 19 54